

Newsletter Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας

Νο. 7 - Δεκέμβριος 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

HELLENIC ECOLOGICAL SOCIETY

Θέματα-Ανακοινώσεις

A. Συλλυπητήριες δηλώσεις της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας για τις απώλειες των Γιάννη Παντή και Φώτη Καφάτου

B. Οργάνωση και λειτουργία Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών: θετικά και προβληματικά/αρνητικά σημεία του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Γ. 12^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Ωκεανογραφίας & Αλιείας «Γαλάζια Ανάπτυξη για τη μακρο-Περιφέρεια της Αδριατικής Ιονίου και την Ανατολική Μεσόγειο», 30 Μαΐου-3 Ιουνίου 2018, Κέρκυρα

Δ. Νέα δυναμική για το επιστημονικό περιοδικό Web Ecology της Ευρωπαϊκής Οικολογικής Εταιρείας (European Ecological Federation EEF)

A. Συλλυπητήριες δηλώσεις της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας για τις απώλειες των Γιάννη Παντή και Φώτη Καφάτου

Αγαπητές/οί συνάδελφοι και μέλη της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας,

Η οικολογική κοινότητα έχασε πρόσφατα τον Γιάννη Παντή. Ήταν ιδρυτικό και εξαιρετικά δραστήριο μέλος της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και διατέλεσε πρώτος πρόεδρος Φορέα Διαχείρισης προστατευόμενης περιοχής, του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικολογικής Ομοσπονδίας, Αντιπρύτανης στο ΑΠΘ και Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας. Με την πολυσχιδή δραστηριότητά του άφησε έντονη τη σφραγίδα του όχι μόνο στην επιστήμη

της Οικολογίας, αλλά και στην εκπαίδευση και στην κοινωνία.

Το ΔΣ της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας εκφράζει τη βαθύτατη θλίψη του και στέλνει θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του, στους συναδέλφους και συνεργάτες του στον Τομέα Οικολογίας και στο Τμήμα Βιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και σε όλους τους φίλους του.

Εκ μέρους της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας

Σίνος Γκιώκας

Πρόεδρος της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας

Στις 18 Νοεμβρίου 2017, έφυγε από την ζωή ο Φώτης Καφάτος σε ηλικία 77 ετών. Ήταν ένας από τους κορυφαίους βιολόγους της εποχής μας, με καταλυτική συμμετοχή στην ανάπτυξη και την πρόοδο της σύγχρονης Βιολογίας.

Σπούδασε καταρχάς Ζωολογία στο Πανεπιστήμιο Cornell και κατόπιν Βιολογία στο Πανεπιστήμιο του Harvard, όπου και εκπόνησε τη διδακτορική του διατριβή. Από το 1969 έως το 1994 διετέλεσε Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Harvard, από το 1972 μέχρι το 1982 ήταν Καθηγητής Βιολογίας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, από το 1982 Καθηγητής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης όπου συνέβαλε τα μέγιστα στην ίδρυση και ανάπτυξη του, και από το 2005 ήταν Καθηγητής Ανοσογενομικής στο Imperial College του Λονδίνου. Υπήρξε Πρόεδρος του Ινστιτούτου Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας (IMBB) στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας στο Ηράκλειο Κρήτης, Γενικός Διευθυντής του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου Μοριακής Βιολογίας (EMBL), και ήταν ιδρυτικός Πρόεδρος του European Research Council της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΔΣ της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας εκφράζει τη βαθύτατη θλίψη του για την απώλεια του και στέλνει θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του, καθώς και στους συναδέλφους, συνεργάτες και φίλους του.

Β. Οργάνωση και λειτουργία Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών: θετικά και προβληματικά/αρνητικά σημεία του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Η Ελληνική Οικολογική Εταιρεία, στο πλαίσιο της διαβούλευσης του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας με τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών», κατέθεσε απόψεις και προτάσεις της επισημαίνοντας τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά/προβληματικά στοιχεία του νομοσχεδίου. Αναλυτικότερα κείμενα της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας για το θέμα

των προστατευόμενων περιοχών, της διαχείρισης και διακυβέρνησής τους υπάρχουν στον ιστότοπο της (<http://www.helecos.gr>).

Θετικά σημεία:

1) Η διατήρηση των Φορέων Διαχείρισης και η αύξηση του αριθμού και της έκτασης των προστατευόμενων περιοχών που υπάγονται στην αρμοδιότητα των Φ.Δ. Έτσι επιτυγχάνεται λύση για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, που είχαν παραμείνει για τόσο μεγάλο διάστημα χωρίς υπεύθυνο σχήμα διαχείρισης, γεγονός που ήταν και σε αναντιστοιχία με τις υποχρεώσεις της χώρας μας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2) Η πρόβλεψη για χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό & από άλλες πηγές. Αυτό ουσιαστικά μπορεί να αποτελέσει το πρώτο βήμα για μια εθνική πολιτική για το φυσικό περιβάλλον, που δεν θα εξαρτάται αποκλειστικά από περιστασιακές χρηματοδοτήσεις.

3) Η συγκρότηση πιο ολιγομελών ΔΣ που ενδεχομένως, και υπό προϋποθέσεις, θα μπορέσουν να συμβάλουν σε πιο ευέλικτη και αποτελεσματική λειτουργία των Φ.Δ.

4) Η πρόβλεψη για αξιολόγηση του προσωπικού των Φ.Δ., έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αποδοτικότητά του και η αποτελεσματική λειτουργία των Φ.Δ.

Προβληματικά/Αρνητικά σημεία:

1) Η αύξηση του αριθμού και της έκτασης των προστατευόμενων περιοχών που υπάγονται στην αρμοδιότητα των Φ.Δ. συνεπάγεται αυξημένες απαιτήσεις για τη χρηματοδότηση και τη στελέχωση τους. Εάν δεν γίνει κάτι τέτοιο, το αποτέλεσμα θα είναι εξαιρετικά αρνητικό καθώς οι Φ.Δ. δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στο ρόλο τους. Αυτό θα έχει δυσμενείς συνέπειες στην περιβαλλοντική διαχείριση των περιοχών ευθύνης τους και θα οδηγήσει στην απαξίωση των Φ.Δ. και εντέλει στο μαρασμό και τη μη βιωσιμότητά τους. Πιθανόν δε τα πράγματα θα επιδεινωθούν ακόμη και για τις τωρινές περιοχές ευθύνης τους. Στο παρόν νομοσχέδιο δεν είναι σαφές πώς με το υπάρχον προσωπικό και στελέχωση θα μπορέσουν οι Φ.Δ. να ανταποκριθούν σε αυτές τις αυξημένες απαιτήσεις (σε διαχείριση, εποπτεία και φύλαξη). Επίσης, το μεταβατικό στάδιο για αυτό το σχήμα χρηματοδότησης είναι μεγάλο (ουσιαστικά από το 2019) και δεν ορίζονται με σαφήνεια τα κριτήρια και το ύψος της χρηματοδότησης τόσο συνολικά όσο και ανά Φ.Δ.

2) Ο ρόλος των Φ.Δ. παραμένει γνωμοδοτικός και αρκετές αρμοδιότητες παραμένουν ή και περνούν στο Υπουργείο, γεγονός που μειώνει την αποτελεσματικότητά τους αλλά και την προοπτική να αναλάβουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιβαλλοντική διαχείριση στη χώρα μας. Συγκεκριμένα, οι Φ.Δ. ουσιαστικά αγνοούνται κατά την εκπόνηση των ΕΠΜ και τη σύνταξη των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών αρμοδιότητάς τους. Ήδη έχει δημοσιευτεί από το Υπουργείο η προκήρυξη για την

εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, όπου μάλιστα δεν γίνεται καμιά αναφορά σε Φ.Δ. και στην υποχρέωση των αναδόχων (μελετητικά γραφεία) να λαμβάνουν υπόψη τους τη γνώμη των Φ.Δ (υπάρχει μόνο μια γενικόλογη αναφορά στην προκήρυξη για επαφές με την τοπική κοινωνία). Ωστόσο οι Φ.Δ. θα έπρεπε να είναι οι βασικοί διαμορφωτές των ΕΠΜ και των ΣΔ, που εντέλει θα κληθούν να υλοποιήσουν, καθώς γνωρίζουν καλύτερα τα ιδιαίτερα δεδομένα των περιοχών που εποπτεύουν. Αυτή η αγνόηση τους θα έχει και μακροπρόθεσμες συνέπειες. Συγκεκριμένα, αφενός στερεί από τους Φ.Δ. την προοπτική να εξελιχθούν σε αυτοδύναμους οργανισμούς μελέτης, εκπόνησης και υλοποίησης σχεδίων διαχείρισης και αφετέρου αυξάνει τελικά το κόστος αυτών των μελετών.

3) Το νομοσχέδιο, κατά τη γνώμη μας, δεν επιλύει με αποτελεσματικό τρόπο θέματα προσωπικού και στελέχωσης. Στην πλειονότητα του το υπάρχον προσωπικό έχει αποκτήσει σημαντική εμπειρία και θα ήταν λάθος να αγνοηθεί αυτό. Παράλληλα, για την απαιτούμενη επιπλέον στελέχωση των Φ.Δ. θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς προβλέψεις για τις ειδικότητες, τα προσόντα και κριτήρια που θα διασφαλίζουν την επιλογή των ικανότερων. Προφανώς οι οκτάμηνες συμβάσεις είναι μια επιλογή που δεν διασφαλίζει τη συνέχεια και την προοπτική των Φ.Δ., καθώς έτσι διατηρείται και η ανασφάλεια στο προσωπικό, κάτι που ενδεχομένως επηρεάζει και την αποδοτικότητα τους.

4) Παράλληλα με την αξιολόγηση του προσωπικού θα έπρεπε να προβλέπεται και διαδικασία αξιολόγησης των Φ.Δ. και του έργου τους με συγκεκριμένα κριτήρια (π.χ. επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων).

5) Όπως προείπαμε, καταρχήν είναι λογική η μείωση του αριθμού των μελών των ΔΣ, καθώς η μέχρι σήμερα εμπειρία έχει δείξει ότι τα μεγάλα ΔΣ δεν λειτουργήσαν αποτελεσματικά. Ωστόσο, πρέπει να εξασφαλιστεί ότι δεν θα δημιουργούνται περιστασιακές πλειοψηφίες που θα οδηγούν στη λήψη δυσμενών αποφάσεων για το φυσικό περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα των περιοχών ευθύνης των Φ.Δ. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας είναι ο βασικός λόγος ύπαρξης των Φ.Δ. Αυτό, εν μέρει, μπορεί να διασφαλιστεί εάν υιοθετηθεί ως βασική αρχή λήψης αποφάσεων η Αρχή της Πρόληψης (Precautionary Approach).

6) Είναι λογικό και επιθυμητό οι Φ.Δ., να έχουν σχετική αυτονομία, ωστόσο πρέπει να λειτουργούν σε ένα γενικότερο πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο. Όμως, από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο απουσιάζει ο κατευθυντήριος ρόλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, καθώς και οποιαδήποτε αναφορά στο σημαντικό ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει σε αυτό η Επιτροπή Φύση 2000 και η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα. Σε αυτό το πλαίσιο θα έπρεπε να προβλέπεται διαδικασία και μηχανισμός συντονισμού και συνεργασίας των Φ.Δ. με γεωγραφικά ή θεματικά

κριτήρια, ώστε εντέλει να επιτευχθεί ο στόχος δημιουργίας ενός λειτουργικού και συνεκτικού δικτύου Φ.Δ και προστατευόμενων περιοχών.

Γ. 12^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Ωκεανογραφίας & Αλιείας «Γαλάζια Ανάπτυξη για τη μακρο-Περιφέρεια της Αδριατικής-Ιονίου και την Ανατολική Μεσόγειο», 30 Μαΐου-3 Ιουνίου 2018, Κέρκυρα

Το 12^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Ωκεανογραφίας & Αλιείας «Γαλάζια Ανάπτυξη για τη μακρο-Περιφέρεια της Αδριατικής-Ιονίου και την Ανατολική Μεσόγειο» θα πραγματοποιηθεί στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (Κέρκυρα), από την Πέμπτη 31 Μαΐου έως την Κυριακή 3 Ιουνίου 2018. Η επίσημη έναρξη του Συμποσίου θα γίνει την Τετάρτη 30 Μαΐου 2018. Το Συμπόσιο συνδιοργανώνεται από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Εργαζομένων στο Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) και την Ένωση Ερευνητών ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε, σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου, υπό την αιγίδα του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε, του Δήμου Κέρκυρας και της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Επίσημη γλώσσα του Συμποσίου είναι η Αγγλική και η προθεσμία υποβολής περιλήψεων είναι η 30^η Δεκεμβρίου 2017.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Συμπόσιο καθώς και με τη συγγραφή των εργασιών που θα υποβληθούν, μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική σελίδα: www.symposia.gr

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής του 12ου Πανελλήνιου Συμποσίου Ωκεανογραφίας & Αλιείας

Ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής, Δρ Χ. Αρβανιτίδης και ο Αντιπρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής, Δρ Θ. Κανελλόπουλος

Δ. Νέα δυναμική για το επιστημονικό περιοδικό Web Ecology της Ευρωπαϊκής Οικολογικής Εταιρείας (European Ecological Federation EEF)

Το επιστημονικό περιοδικό Web Ecology της Ευρωπαϊκής Οικολογικής Εταιρείας (European Ecological Federation) μετά από σχεδόν 18 χρόνια, αφότου εκδόθηκε το πρώτο τεύχος του, πήρε τιμή Impact Factor. Ακολουθεί σχετικό κείμενο από τη συντακτική ομάδα του περιοδικού και τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Οικολογικής Εταιρείας, καλώντας τους ερευνητές στο επιστημονικό πεδίο της Οικολογίας να υποβάλλουν εργασίες τους.

Dear colleagues,

Web Ecology, the Open Access journal of the European Ecological Federation has received an Impact factor of 0.94 in the last Journal Citation Reports, issued by

Clarivate analytics (former Thompson). Web Ecology was already being indexed by Scopus, and by several other indexing services.

This achievement has been possible by the European Ecological Federation, and by a long string of Editors, reviewers, and authors, which have believed in Web Ecology since its inception in 2000. But above all, this is a recognition to the work of each and every one of the European ecological societies, to which Web Ecology is and will be at the service not only as a natural outlet for scientific publications, but also as a forum for debate, and for scientific advancement.

Our 2017 volume is still open, and we are looking forward to your submissions in any of our modalities, including standard articles, reviews, short communications, and *Agora: Ideas and Concepts*. For the moment, our publication fees are waived, thus being an excellent choice to publish your work in a quality journal fast, free, and in Open Access.

With our best gratitude and best wishes,

Daniel Montesinos and Jutta Stadler

(Editor-in-Chief and Managing Editor)

www.web-ecology.net

and

Alberto Basset

(President European Ecological Federation)

www.europeanecology.org